

Aan de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen
Mevrouw drs. C.J. Schouten
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum	Bijlage(n)
14 april 2022	--
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink	06 21703581
Onderwerp	Ons kenmerk
Internetconsultatie Participatiewet	VA22-036

Geachte mevrouw Schouten,

Op 22 maart 2022 is de internetconsultatie gepubliceerd van het wetsvoorstel ter wijziging van de Participatiewet. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat de leeftijd waarop de kostendelersnorm van toepassing is, omhoog gaat van 21 naar 27 jaar. Door dit wetsvoorstel wordt de kostendelersnorm gewijzigd zodat inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar niet langer meetellen als kostendeler voor de uitkering van huisgenoten (vaak de ouders). Met deze wijziging beoogt de regering inkomenszekerheid bij uitkeringsgerechtigde gezinnen te vergroten.

Dakloosheid voorkomen door kostendelersnorm af te schaffen

Valente pleit al een aantal jaren voor het afschaffen van de kostendelersnorm. De kostendelersnorm leidt tot dakloosheid onder jongeren, zoals het onderzoek van Significiant APE heeft laten zien. Daarnaast leidt de kostendelersnorm ook tot dakloosheid bij andere groepen burgers. De kostendelersnorm belemmert een integrale aanpak voor burgers die tijdelijk ondersteuning nodig hebben. In 2015 inventariseerde de VNG de knelpunten die zich in de praktijk voordoen¹. De meeste mensen die tijdelijk geen woning hebben, bijvoorbeeld vanwege relatiebreuk of het verlaten van een instelling, kunnen terecht bij familie of vrienden die tijdelijk een slaapplek bieden. Gemeenten willen deze eigen kracht van mensen ook stimuleren door dat netwerk te benutten in plaats van schaarse opvang te regelen. Gemeenten willen op basis van persoonlijke omstandigheden van de klant integrale afwegingen maken. Te denken valt aan situaties met dakloze mensen, vluchtelingen, zorgverleners en zorgbehoevenden.

De praktijk in de maatschappelijke opvang laat zien dat familie afziet van het bieden van informele opvang, indien er sprake is van regels die het inkomen van de gastheer/vrouw nadelig beïnvloeden zoals de kostendelersnorm. Dit geldt ook voor het bieden van mantelzorg door een

---

¹ Zie: https://vng.nl/files/vng/20151124_resultaat_uitvraag_praktijkervaringen_kostendelersnorm.pdf

inwonend kleinkind aan een grootouder. Ook daar is sprake van toepassing van de kostendelersnorm die tot korting van de uitkering leidt.

Valente ziet de voorgestelde wijziging als een kleine stap in de goede richting. We vinden dat de huidige woningnood en toename van het aantal dakloze alleenstaanden en gezinnen vraagt om een grotere impuls om woningen zoveel als mogelijk te delen. Neem alle belemmeringen van woningdelen weg en stimuleer informele vormen van tijdelijke opvang in het eigen netwerk.

Uitvoering van de kostendelersnorm is duur en bespaart nauwelijks

De uitvoering van de kostendelersnorm is bewerkelijk en arbeidsintensief. Gemeenten moeten voor de uitvoering van de kostendelersnorm meer inzetten op controles en verificaties van informatie. Gemeenten hebben ervaren dat er een verhoging plaatsvindt van het aantal mutaties door verhuisbewegingen van medebewoners, het aangaan of stoppen van een studie door een medebewoner en het bereiken van een leeftijdsgrens door een medebewoner. Iedere verhuisbeweging kan potentieel gevolgen hebben voor de uitkeringsnorm. Signalen moeten altijd onderzocht worden, ook bij mensen die niet rechtstreeks een klant zijn van de gemeente. Iedere verhuisbeweging brengt onevenredig veel administratieve lasten met zich mee. Een verhuizing van één klant in een pand leidt meteen tot mutaties van alle medebewoners met een bijstandsuitkering en dat levert meer werk op voor de backoffice van gemeenten. Deze uitvoeringslasten zijn niet in beeld gebracht bij de verschillende manieren om de kostendelersnorm vorm te geven. Ook bij de voorgestelde wijziging van de kostendelersnorm blijven de uitvoeringslasten van gemeenten heel hoog.

Valente adviseert om de uitvoeringslasten van de kostendelersnorm in beeld te brengen en te betrekken bij de verdere vormgeving van het wetsvoorstel. In het wetsvoorstel is nu aangegeven dat de kosten van invoering van de wijziging zo'n 64 miljoen euro zijn. Valente adviseert om ook de besparing aan uitvoeringslasten en de besparing aan opvang en hulp aan dakloze mensen in beeld te brengen bij de afwegingen inzake aanpassing van de kostendelersnorm.

Met vriendelijke groet,

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink

Directeur Valente